

ETIKETT-KLUSS I EGERSUND OG KONTROLL I BERGEN

av
Tore Haga

Jeg har en tid hatt i mitt eie et følgebrev, påsatt den etiketten som egentlig skulle sitte på pakken. Hvorvidt etiketten som skulle sitte på følgebrevet, havnet på pakken, vites ikke. Da snakker vi om en mye mindre etikett med samme nummer som på den store.

POST
00404

Egersund

Følgebrev
for innenriksk pakke.

Til frimerker

1393 Angitt verdi kr. _____

Hermed en *pakke i papir*

Mr. Dora Wisnøbbom

Welhavensgt. 42.

Bergen
(adressepoststed)

vekt: _____ kg.

(Postmanns signatur)

Innleveringspoststedets datostempel.

19 IX 24

Jan. 1924.

Bergen
20 IX 24

*) Her oppgis pakkens art (pakke i papir, eller lerret, kasse o. s. v.)

Bruk av nummererte etiketter til bruk ved sending av pakker ble innført med virkning fra 1.1.1924 og hadde altså vært i bruk i knapt 10 måneder da denne sendingen fant sted. Selv om det er relativt kort tid, er det vanskelig å tro at riktige rutiner ikke var innarbeidet ved Egersund postkontor. Lettere er det å tro at vi står overfor resultatet av et tilfelle av midlertidig forvirring hos funksjonæren. Bortsett fra dette ser alt ut til å være i orden. Påsatte frimerker med kr 1,10 er kvittering for porto 70 øre for pakke under 1 kg, og avgift 40 øre for utbringelse til adressaten, slik det var adgang til i Bergen og Kristiania. I blått er det påført et ankomstnummer, og i svart er det haket av for kontroll.

Hvor skjedde så denne kontroll-avhakingen? Jo, det er jeg temmelig sikker på skjedde i Bergen. Av alle mine ca. 30 følgebrev adressert til Bergen på 1920-tallet, er det bare ett som ikke har slik hake, i varierende utforming, oftest i blått, men av og til i svart. Ingen av mine øvrige innenlands følgebrev har slik hake, verken de fra 1920-tallet eller andre. Jeg har vært inne på tanken at det hadde noe med kontroll av hvorvidt gebyr var betalt for utbringelse til adressaten, siden alle unntatt tre av dem med hake hadde forhåndsbetalt gebyret. Etter at Bergen postkontor tok i bruk stemplene Kontroll A og Kontroll B, som jeg kjenner brukt i 1927, fortsatte imidlertid den sedvanlige avhakingen. Se mer om dette i artikkelen "Kontroll og kontroll" på denne nettsiden. Det følgebrevet som der er profilert, later til å mangle forhåndsbetaling av gebyret, men synes å ha fått det etterbetalt, selv om det da ikke lenger var adgang til dette. Videre er ytterligere ett uten forhåndsbetalt gebyr utstyrt med både avhaking og Kontroll A, men det er til gjengjeld en postoppkravssending, som vel også trengte litt sjekk.